

Eliška Volfová

Pojmenování barev ve španělštině

Posudek vedoucí bakalářské práce

Eliška Volfová si za předmět svého zkoumání zvolila téma pro bakalářskou práci poměrně netradiční, totiž problematiku pojmenování barev ve španělštině a češtině. Její práce zasahuje do řady oblastí (včetně frazeologie a kognitivní lingvistiky), jež nejsou v bakalářském studiu souvisle probírány, a autorka se tak s nimi musela seznámit sama pouze s pomocí sekundární literatury. Ta je v práci skutečně rozsáhlá, autorka pracuje s díly bohemistickými, hispanistickými i anglicky psanými pracemi obecně lingvistickými, přičemž její schopnost orientace v rozličných pramenech, kombinování myšlenek různých autorů a následné vyvozování vlastních závěrů je u studenta bakalářského stupně vskutku pozoruhodná.

Tematiku pojmenování barev zkoumá autorka z mnoha úhlů a její práce přináší opravdu vyčerpávající informace o řadě aspektů s ní spjatých, přičemž však nikdy neztrácí na přehlednosti. V úvodních kapitolách nás autorka seznamuje s problematikou zkoumání barev z různých hledisek a pozastavuje se nad úlohou jejich pojmenování v jazyce. Primárně vychází z koncepce představené v práci *Basic Color Terms: Their Universality and Evolution*, již uplatňuje na jazykový materiál španělštiny a češtiny.

V prakticky pojaté kapitole 3 autorka postupně zkoumá označení barev ve španělštině a v češtině a na základě jejich etymologie a výskytů v korpusu vyslovuje fundované teze o rozdílech v barevném pojmenování v obou jazycích. Na tomto místě bych chtěla vyzdvihnout nejen autorčinu schopnost práce s jazykovými korpusy, která je obdivuhodná, ale především výbornou aplikaci teoretických východisek na jazykový materiál a výstižnou argumentaci (velmi podnětné jsou například postřehy k rozdílu v užití slov *šedý* a *šedivý*, na jejichž základě autorka uvažuje o tom, kterou z těchto barev zařadit mezi barvy základní).

Čtvrtá kapitola je věnována užití barev v toponymii a autorka v ní opět prokazuje výbornou schopnost práce s literaturou, již začleňuje do kontextu dříve představených děl i vlastních poznatků z kap. 3.

Kapitola pátá je věnována využití barev ve frazeologii. Autorka v úvodu stručně, ale výstižně shrnuje české i španělské pojetí této disciplíny a následně se zabývá konkrétními českými a španělskými frazémy obsahujícími názvy barev, jež mezi sebou porovnává. Tam, kde to korpus umožňuje, provádí i srovnávací studie s využitím *InterCorpu*. Také tato kapitola je dle mého soudu výborná, precizně zpracovaná a autorka v ní výstižně ukazuje některé dílčí rozdíly ve vnímání symboliky barev v češtině a ve španělštině. Zajímavé jsou její postřehy

ohledně negativních konotací bílé barvy ve španělštině (např. *quedarse en blanco*), které jsou v češtině méně patrné. Čím může být podle autorky toto způsobeno?

Kapitola šestá a sedmá doplňují předchozí zkoumání o další rozměr a autorka v nich nabízí přehled dalšího využití pojmenování barev při vyjadřování lidských emocí. Nezbyvá než zopakovat, že i tyto jsou zpracovány nesmírně pečlivě a autorka nápaditě využívá všech možností, které jí české i španělské korpusy nabízejí.

K formální stránce práce také nemám žádné výhrady, nacházím jen zanedbatelné množství drobných překlepů.

Náměty k obhajobě:

- 1.) Autorka se problematikou pojmenování barev zabývá z mnoha hledisek, je však do jisté míry limitována rozsahem práce i možnostmi jazykových korpusů. Jaké možnosti dalšího rozšíření by se pro práci v současné chvíli nabízely?
- 2.) Autorka místy naráží na nedostatečný rozsah korpusu, s nímž pracuje. Ve kterých oblastech zkoumání byla podle ní korpusová data dostatečná a pro které kapitoly by naopak bylo zapotřebí disponovat korpusem rozsáhlejším (případně lepšími vyhledávacími nástroji)?

Práce jako celek působí vyspěle, snesla by srovnání i s kvalitními pracemi diplomovými. Její téma je zajímavé, podnětné a přehledně zpracované. Autorčino vyjadřování je kultivované a také díky němu může být předkládaná práce čtenářsky zajímavá i pro širší publikum. S ohledem na výše řečené ji tedy doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze 15. srpna 2016

PhDr. Dana Kratochvílová, Ph.D.